

Huvudman

Pimapos skola och fritids AB, org. nr 556494-6530

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Håslövs byaskola i Vellinge kommun.

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 1 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Pimapos skola och fritids AB avseende brist rörande särskilt stöd. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden våren 2024 inlett en tillsyn av Håslövs byaskola i Vellinge kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Håslövs byaskola följer gällande bestämmelser om skolans arbete med stödinsatser.

Tillsynen har genomförts genom digitala intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat utredningar avseende behov av särskilt stöd och åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap.

8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Avstående från ingripande

Arbetet med stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Garanti för tidiga stödinsatser

Av intervjuer med skolpersonal och rektor framgår att skolan arbetar med nationella kartläggningsmaterial, bedömningsstöd och nationella prov. Av intervju med lärare och elevhälsans personal framkommer att klassläraren i förskoleklass är specialpedagog, och gör kartläggningsmaterialen i förskoleklass. Lärare uppger vidare att kartläggningen i förskoleklass genomförs tidigt på hösten, då det är bra att veta hur eleverna ligger till och vad de behöver träna på. Kartläggningen är klar innan höstlovet och det som framkommer lyfts vid möte där alla lärare deltar. För elever i årskurs 1 och 3 är specialpedagog i elevhälsoteamet involverad i arbetet med garantin för tidiga stödinsatser. Flera lärare uppger att en särskild bedömning med specialpedagog görs och att lärare samråder med specialpedagog om vilka extra anpassningar som ska sättas in. Enligt rektor arbetar de direkt med tidiga insatser om de ser en indikation i ett visst moment. Enligt intervju med lärare sätts extra anpassningar in vid behov, exempelvis i form av extra läsning, lästräning med specialpedagog eller stöd i matematik. Individuella mål sätts för eleverna varje månad. Elevhälsopersonal och lärare redogör för att överlämning av arbetet med elevers stödbehov sker, bland annat inför årskursbyte.

Extra anpassningar

Vid intervjuer ger lärare och elevhälsopersonal flera exempel på extra anpassningar som finns tillgängliga och används i undervisningssituationer. Exempel som ges är bland annat hjälp med uppstart, vidhållande och avslutande, material som är inläst, uppläst eller anpassat, tydliga strukturer, bildstöd, skärmar och hörselkåpor. Lärare och elevhälsopersonal uppger att det är klasslärare eller läraren som gör anpassningen som ansvarar för att den genomförs och följs upp, men att även specialpedagog är tillgänglig för att samarbeta och diskutera med. De uppger även att alla elever som behöver extra anpassningar får sådant stöd utifrån behov. Enligt intervju med rektor finns anpassningar för enskilda elever dokumenterade så rektorn kan se dem och rektor har därmed översikt över alla elevers extra anpassningar.

I samtliga intervjuer uppges att om det inte är tillräckligt med extra anpassningar för en elev så lyfts det till rektorn. En anmälan om behov av utredning av särskilt stöd kan göras muntligt direkt, vid de veckovisa möten då även rektor deltar eller

vid elevhälsans möte varannan vecka. Enligt intervju med rektor är det tydligt för rektorn när en sådan anmälan görs.

Särskilt stöd

I samtliga intervjuer uppges att en utredning startar när en anmälan om att en elevs behov av särskilt stöd behöver utredas har gjorts. Elevhälsopersonal och lärare berättar att klasslärare genomför en pedagogisk kartläggning i samråd med specialpedagog. Elevhälsopersonal uppger att det sker en diskussion efter kartläggningen, och att det kan resultera i anpassningar eller särskilt stöd. Rektor uppger att hen fattar beslut om åtgärdsprogram, men att lärare kan besluta om ett nytt åtgärdsprogram efter att utvärdering genomförts av ett tidigare åtgärdsprogram. Enligt intervjuerna får elever och vårdnadshavare information om innehållet i åtgärdsprogrammet och hur man kan överklaga det. I intervjuer med samtliga personalkategorier framkommer att skolans lokaler har vissa begränsningar vad gäller tillgång till små rum, men det uppges att de stödbehov som finns hos elever på skolan går att möta. I samtliga intervjuer uppges att elever får det stöd de har behov av och som framgår av åtgärdsprogram.

Vidare uppges i samtliga intervjuer med personal att uppföljning och utvärdering av särskilt stöd sker. Enligt intervju med lärare och rektor är det klasslärare som ansvarar för uppföljning och utvärdering, men även specialpedagog deltar i regel.

I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av anges datum för beslut och beslutsfattare. Det finns även information om elevs och vårdnadshavares medverkan. Vidare anges elevens behov av stöd respektive vilka åtgärder som är aktuella samt när uppföljning och utvärdering ska ske. Uppgift om ansvarig för uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammet framgår inte av något åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Garanti för tidiga stödinsatser

Av 8 kap. 2 § skolförordningen (2011:185) framgår att nationella kartläggningsmaterial ska användas i förskoleklassen för att kartlägga elevernas språkliga medvetenhet och matematiska tänkande.

Av 9 kap. 20-21 §§ skolförordningen framgår att nationella prov bland annat ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3 och 6 och i engelska i årskurs 6. Syftet med proven är att stödja betygssättningen, förutom i årskurs 3 där syftet är att stödja bedömningen av elevernas kunskaper i relation till kriterierna för bedömning av kunskaper.

Av 9 kap. 22 b- c §§ skolförordningen framgår att nationella bedömningsstöd ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 1.

Bedömningsstöd får användas även i andra ämnen och årskurser.
Bedömningsstöden ska stödja lärarnas bedömning av elevernas kunskaper.

Av 3 kap. 4 § skollagen framgår bland annat att det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, och i lågstadiet i grundskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §. Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

Enligt 3 kap. 4 a § skollagen ska ansvarig förskollärare eller lärare samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 4 §, planering av stöd som anges i 5 § när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, och uppföljning enligt 4 b §. Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens.

Enligt 3 kap. 3 b § skollagen ska det i slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 5 § i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Extra anpassningar

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Särskilt stöd

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Av 3 kap. 8 § skollagen framgår att särskilt stöd får ges istället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av denna lag eller annan författning.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår bland annat att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Enligt 3 kap. 10 § skollagen ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Av 28 kap. 16 § skollagen framgår att beslut i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 §, beslut om särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp eller enskilt enligt 3 kap. 11 §, samt beslut om anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

I 29 kap. 10 och 11 §§ skollagen stadgas vilka av förvaltningslagens (2017:900) bestämmelser som är tillämpliga vid myndighetsutövning enligt skollagen hos offentliga och enskilda huvudmän. De beslut som kan överklagas enligt skollagens 28 kap. omfattas av förvaltningslagens bestämmelser om överklagande.

Enligt 31 § förvaltningslagen ska det för varje skriftligt beslut finnas en handling som visar dagen för beslut, vad beslutet innehåller, vem eller vilka som har fattat beslutet, vem eller vilka som har varit föredragande och vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

Av 32 § förvaltningslagen framgår att ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska – förutom i vissa angivna situationer – innehålla en klagörande motivering, om det inte är uppenbart obehövt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande.

Av 33 § förvaltningslagen framgår bland annat att en myndighet som meddelar ett beslut i ett ärende så snart som möjligt ska underrätta den som är part om det fullständiga innehållet i beslutet, om det inte är uppenbart obehövt. Om parten får överklaga beslutet ska han eller hon även underrättas om hur överklagande går till.

Skolinspektionens bedömning

Garanti för tidiga stödinsatser och extra anpassningar

Skolinspektionen bedömer att det inte framkommer annat än att verksamheten vid Håslövs byaskola i Vellinge kommun uppfyller författningarnas krav avseende arbetet med garanti för tidiga stödinsatser och extra anpassningar.

Särskilt stöd

Av Skolinspektionens utredning framkommer inte annat än att verksamheten vid Håslövs byaskola uppfyller författningarnas krav avseende anmälan av elevers behov av särskilt stöd, utredning av ett sådant behov och att beslut om åtgärdsprogram fattas efter att utredningen genomförts samt att elever får det stöd som det beslutats om.

Vad gäller åtgärdsprogrammen framgår dock att ansvarig för uppföljning och utvärdering inte kan utläsas av de åtgärdsprogram Skolinspektionen har tagit del av. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte har uppfyllt sin skyldighet att säkerställa att åtgärdsprogrammen utformas i enlighet med författningarnas krav fullt ut.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse

(p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3).

Pimapos skola och fritids ABs verksamhet vid Håslövs byaskola uppfyller inte fullt ut författningarnas krav vad gäller särskilt stöd. Skolinspektionen har konstaterat att ansvarig för uppföljning respektive utvärdering inte framgår av åtgärdsprogram som har upprättats. I Skolinspektionens utredning har det framkommit att respektive klasslärare är ansvarig för att genomföra uppföljning och utvärdering. Såväl klasslärare som övrig personal känner till denna rutin, och det har inte framkommit något som tyder på att uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram inte genomförs. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som ringa och finner därför skäl att avstå från att ingripa.

X Anna Thuröe

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Thuröe

X Veronika Enekvist

Föredragande
Signerat av: Veronika Enekvist

I ärendets handläggning har även utredare Johanna Tinghammar Bruck medverkat.